

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1941/42 av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet.

(1:a avd.)

A. Handelsdepartementet.

1:o) **Handelsdepartementet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 1, sid. 1 och 2, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1941), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 7,400 kronor, som möjliggöres av att vissa tjänster äro vakanta, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	114,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	43,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	21,000

Summa förslagsanslag kronor 202,000;

b) till *Handelsdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 202,000 kronor.

2:o) **Handelsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 2 och 3), vilket innebär en ökning av anslaget med 800 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade beloppet,

vilken ökning är föranledd av att kostnaderna för sjukvård m. m. numera skola bestridas med anlåtande av detta anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 27,800 kronor.

3:o) **Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 3—5) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu begärts, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 30,000 kronor.

B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.

4:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 5—7) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Kommerskollegium: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 835,500 kronor.

Kommerskollegii avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 744,400 kronor.

För nästa budgetår beräknas anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän kunna minskas från 465,400 kronor till 454,000 kronor, enär vissa ordinarie tjänstemän uppehålla andra statstjänster. Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, minskas med 2,000 kronor till 5,200 kronor, enär juridiskt biträde vid handläggning av sjöfartsärenden icke under nästa budgetår anses erforderligt. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ökas från 184,300 kronor till 276,300 kronor till följd av, bland annat, överflyttning av vissa befattningshavare vid konjunkturinstitutet samt vunnen erfarenhet rörande anslagspostens ianspråktagande. Slutligen beräknas kostnaderna för rörligt tillägg komma att ökas med 37,500 kronor till 100,000 kronor.

Utskottet, som ej har något att erinra mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag, hemställer, Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 454,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 5,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 276,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 100,000

Summa förslagsanslag kronor 835,500;

b) till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 835,500 kronor.

5:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 7—9), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 156,000 kronor.

6:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 9 och 10), vilket innebär en ökning med 5,100 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet, föranledd av dels behov av särskilda medel till avlöningar till extra personal vid vikariat å ordinarie befattningar, dels ock ökade kostnader för rörligt tillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 80,200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12,000
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 93,000;	

b) till *Bergsstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 93,000 kronor.

7:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 10 och 11), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bergsstaten*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

8:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 11 och 12), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet innebär en ökning med 2,300 kronor, vilken i huvudsak är föranledd av de nya grunderna för avlöningsanslagens beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sprängämnesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor 10,600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 23,600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5,000

Summa förslagsanslag kronor 39,200;

b) till *Sprängämnesinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 39,200 kronor.

9:o) **Sprängämnesinspektionen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 12 och 13) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sprängämnesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

10:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 13 och 14), vilket i förhållande till det för budgetåret 1940/41 anvisade anslaget innebär en av de nya grunderna för avlöningsstaternas beräkning betingad ökning med 2,800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 76,800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 4,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12,000

Summa förslagsanslag kronor 92,800;

b) till *Statens elektriska inspektion: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 92,800 kronor.

11:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 11, sid. 14 och 15) och under erinran, att för bestridande av statens elektriska inspektions omkostnader under löpande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 17,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 12,300 kronor.

12:o) **Fartygsinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12, sid. 15—19) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för fartygsinspektionen,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Fartygsinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 261,200 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag å 254,200 kronor.

Departementschefen har tillstyrkt ett av kommerskollegium framlagt förslag om uppdelning från och med nästa budgetår av det nordligaste fartygsinspektionsdistriktet i två distrikt, varav ett med Sundsvall och ett med Skellefteå såsom huvudstation samt att en ny förste fartygsinspektörsbefattning inrättas till följd härav. Denne föreslås tills vidare skola placeras i lönegraden Eo 27. Antalet andre fartygsinspektörer i lönegrad A 20 anses vid bifall härtill böra i personalförteckningen bibehållas vid tre, ehuru lön endast behöver beräknas för två av dem. Den å ordinarie stat upptagna andre fartygsinspektörsbefattningen i lönegrad A 18 i Sölvesborg anses böra utgå ur personalförteckningen, då befattningen i fråga avses skola indragas, sedan densamma blivit ledig.

I anslutning till detta förslag föreslår departementschefen vissa ändringar i avlöningsstaten.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för fartygsinspektionen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
6 förste fartygsinspektörer	A	27
3 andre fartygsinspektörer (med ingenjörsutbildning)	A	20
14 andre fartygsinspektörer (med annan utbildning)	A	18
6 kontorsbiträden	A	4
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
1 förste fartygsinspektör	Eo	27;

b) godkänna följande avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	195,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	32,200
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	34,000
Summa förslagsanslag		kronor 261,200;

c) till *Fartygsinspektionen*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 261,200 kronor.

13:o) **Fartygsinspektionen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, sid. 19 och 20), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fartygsinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

14:o) **Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, sid. 20 och 21), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet innebär en ökning med 6,200 kronor, föranledd i huvudsak av en avsedd arvodesreglering för skeppsmättningskontrollörerna, varigenom deras nuvarande rätt att uppbära dyrtidstillägg skulle upphöra, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för skeppsmättningsväsendet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda

av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* ..... kronor 22,700;

b) till *Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 22,700 kronor.

15:o) **Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, sid. 21 och 22), vilket innebär en minskning med 6,000 kronor i förhållande till nu löpande budgetårs anslag för ifrågasvarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4,800 kronor.

16:o) **Torvingenjör: Avlöning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 23 och 24), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 1,300 kronor, betingad av behovet att under nästa budgetår för längre tid än som avsetts under löpande budgetår anställa torvingenjör, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för torvingenjör, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t ..... kronor 3,900;

b) till *Torvingenjör: Avlöning* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 3,900 kronor.

17:o) **Torvingenjör: Omkostnader.** Under återopande av vad under nästföregående punkt anförts hemställer utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, sid. 24),

att riksdagen må till *Torvingenjör: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 4,000 kronor.

18:o) **Instruktör i hemslöjd: Avlöning. Instruktör i hemslöjd: Reseersättning.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 18 och 19, sid. 24 och 25), vilka innebära i fråga om avlöningsanslaget en ökning med 1,300 kronor, föranledd av arvodesreglering i samband med dyrtidstilläggets avveckling, och i fråga om anslaget till reseersättningar anvisande av samma belopp som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) till *Instruktör i hemslöjd: Avlöning* ett anslag av 6,300 kronor;

b) till *Instruktör i hemslöjd: Reseersättningar* ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

19:o) **Navigationsskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20, sid. 25—27) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Navigationsskolorna: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 432,800 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för löpande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 421,400 kronor, varjämte av särskilda uppbördsmedel (hyror och hyresersättningar) ett belopp av 11,600 kronor disponeras för samma ändamål.

För nästa budgetår beräknas avlöningsanslaget av departementschefen i huvudsaklig överensstämmelse med av kommerskollegium framlagda förslag sålunda.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, nu 323,000 kronor, beräknas kunna sänkas till 319,000 kronor. Beträffande anslagsposten till arvode åt examensledare å maskintekniska linjen förutsattes den skola upptagas med oförändrat belopp av 2,000 kronor med befogenhet för Kungl Maj:t att, i likhet med vad som hittills skett, nedsätta beloppet för det fall att arvodestagaren eljest av statsmedel uppbär lön eller arvode. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås uppförd med samma belopp, som under innevarande budgetår eller 78,000 kronor, medan posten till rörligt tillägg ökas från 30,000 kronor till 48,000 kronor

Det sammanlagda anslagsbehovet skulle sålunda uppgå till 447,000 kronor. Då den under rubriken särskilda uppbördsmedel upptagna posten hyror och hyresersättningar anses kunna upptagas med ett till 14,200 kronor förhöjt belopp, beräknas nettoutgifterna för ändamålet till 432,800 kronor.

Utskottet, som ej funnit något att erinra mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

U t g i f t e r:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän <i>förslagsvis</i>	kronor 319,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 2,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 78,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 48,000
	<hr/>
	Summa kronor 447,000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l:

Hyror och hyresersättningar	kronor 14,200
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 432,800;

b) till *Navigationsskolorna*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 432,800 kronor.

20:o) **Navigationsskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, sid. 27—29), vilket i förhållande till det för nu löpande budgetår anvisade anslagsbeloppet innebär en ökning med 800 kronor, föränledd av att kostnader för sjukvård m. m. skola bestridas med anlitan- de av detta anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 12,500 kronor.

21:o) **Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 22, sid. 29) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu begärts, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 2,400 kronor.

22:o) **Navigationslärarkurs.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, sid. 29 och 30) att till navigationslärarkurs för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1940 har *kommerskollegium* hemställt, att ett reservationsanslag å 4,000 kronor måtte för budgetåret 1941/42 anvisas för anordnande av navigationslärarkurs. I likhet med vad fallet varit vid sist-förflutna kurs, som hölls år 1935, borde denna så ordnas, att större delen därav förlades till vårterminen 1942 och en mindre del till hösten samma år. Den totala kostnaden 6,500 kronor borde då kunna fördelas med 4,000 kronor på budgetåret 1941/42 och 2,500 kronor på budgetåret 1942/43.

Departementschefen har tillstyrkt kommerskollegii förslag.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationslärarkurs* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

C. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

23:o) **Statens provningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24, sid. 31 och 32) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 428,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål är för budgetåret 1940/41 anvisat ett förslagsanslag av 412,200 kronor.

Det för nästa budgetår anmälda anslagsbehovet har beräknats enligt de av riksdagen godkända grunderna för avlöningsanslagens uppställning och beräkning, och kostnaderna för rörligt tillägg hava beräknats efter ett procenttal av 15.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	205,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.....	»	1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	83,800
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förlagsvis</i>	»	95,000
5. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	43,000

Summa förslagsanslag kronor 428,000;

b) till *Statens provningsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 428,000 kronor.

24:o) **Statens provningsanstalt: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25, sid. 32 och 33) att till Statens provningsanstalt: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett anslag av 98,000 kronor.

I huvudsaklig överensstämmelse med av styrelsen för statens provningsanstalt gjord framställning har departementschefen för nästa budgetår å staten beräknat en ny post för bestridande av utgifter för sjukvård m. m., 2,500 kronor, och en ny post till bestridande av överdragskläder och tvätt därav åt viss personal, 1,500 kronor, medan anslagsposten till expenser minskats med 500 kronor till 34,500 kronor och anslagsposten till laboratorieutensilier m. m. med 1,500 kronor till 28,500 kronor. Då anslagsberäkningen i övrigt skett enligt oförändrade grunder, slutar departementschefens förslag å en summa av 100,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot det begärda anslagsbeloppet, hemställer,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

25:o) Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, sid. 34) och under erinran, att för ändamålet ett anslag av 20,000 kronor anvisats under innevarande budgetår samt att det sammanlagda anslagsbehovet för en på flera budgetår uppdelad anskaffning av tekniska apparater beräknats till 64,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Nyanskaffning av tekniska apparater m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

26:o) Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, sid. 34 och 35), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 60,000 kronor.

27:o) Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28, sid. 35—38) att till Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 120,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett anslag av 120,000 kronor.

I skrivelse den 23 september 1940 har ingenjörsvetenskapsakademien för fortsattande under budgetåret 1941/42 av akademiens forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet m. m. på anförda skäl hemställt om anvisande jämväl för nämnda budgetår av ett anslag å 120,000 kronor, därav 30,000 kronor såsom fyllnadsanslag.

Kommerskollegium och statens bränslekommission hava i avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till framställningen.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

Även för egen del tillstyrker jag, att ingenjörsvetenskapsakademien jämväl för nästkommande budgetår erhåller ett statsanslag å 120,000 kronor till ifrågavarande forskningsverksamhet.

Det torde, på sätt hittills varit fallet, få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämman i vad mån anslaget må av akademien tagas i bruk samt att, sedan akademien inkommit med förslag i ämnet, meddela närmare föreskrifter rörande medlens användning. I likhet med vad som förutsatts beträffande motsvarande anslag för löpande budgetår torde 30,000 kronor av anslaget böra reserveras för särskilt angelägna forskningsuppgifter och för bestridande av kostnadsökningar, till vilkas gäldande statsbidraget i övrigt icke förslår.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 120,000 kronor.

28:o Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29, sid. 38—41) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål är för löpande budgetår anvisat ett förslagsanslag å 135,000 kronor.

I särskilda skrivelser den 11 september och den 4 oktober 1940 har *styrelsen för flygtekniska försöksanstalten* framlagt förslag till beräkning av anstaltens avlöningsanslag för budgetåret 1941/42. Förslaget slutar å en summa av 200,000 kronor. Därvid har styrelsen beräknat till avlöningar till ordinarie tjänstemän 53,500 kronor, till avlöningar till icke-ordinarie personal 125,000 kronor och till rörligt tillägg 21,500 kronor.

Med avseende å anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal anförde styrelsen i huvudsak följande.

Då anstalten under nästa budgetår kunde förväntas vara helt tagen i anspråk, borde denna anslagspost ökas med hänsyn till behovet av fulltalig personaluppsättning. Personalen borde alltså ökas med 1 befattningshavare i lönegraden Eo 24, 2 i lönegraden Eo 22, 1 i lönegraden Eo 20, 2 i lönegraden Eo 11 samt 2 i lönegraden Eo 7.

Enligt vedertagna beräkningsgrunder uppginge kostnaderna för avlönan- de av ifrågavarande befattningshavare till i runt tal 45,000 kronor.

Enligt 1938 års beslut skulle avdelningsingenjören å flygmekaniska avdelningen vara flygutbildad. Utöver lönen skulle han enligt samma beslut äga uppbära särskilt flygtillägg. I anslutning till de föreskrifter, som rörande flygtillägg meddelats i militära avlöningsreglementet, beräknade styrelsen ifrågavarande tillägg till 270 kronor för månad eller 3,240 kronor för år. Medel härför borde beräknas under förevarande post. Vidare erfordrades för nästa budgetår medel till övertidsersättningar och till tillfällig personal m. m. samt till bestridande av den särskilda ersättning av 1,200 kronor, som enligt 1938 års beslut skulle tillkomma expeditionsvakten för fullgörande av eldar- och portvaktsgöromål. Styrelsen beräknade, att ett belopp av 10,000 kronor skulle vara tillfyllest för här berörda ändamål.

Utöver det i avlöningsstaten för budgetåret 1940/41 upptagna beloppet av 70,000 kronor till grundavlönningar m. m. till icke-ordinarie personal skulle alltså erfordras ytterligare 55,000 kronor. Posten borde alltså för nästa budgetår upptagas med ett belopp av 125,000 kronor.

Departementschefen har för egen del uttalat, att han, i anslutning till riksdagens tidigare efter tillstyrkan av vederbörande myndigheter fattade beslut, funnit de av styrelsen för flygtekniska försöksanstalten föreslagna lönegradsplaceringarna för den ytterligare icke-ordinarie personal, som nu föreslås till antagande, böra godtagas. Mot styrelsens beräkning av avlöningsanlaget i övrigt har departementschefen icke funnit något att erinra.

Utskottet.

Med hänsyn till den betydelse, som den flygtekniska forskningen bör få för utvecklingen av vår flygindustri, synes det utskottet väl motiverat att bevilja det av Kungl. Maj:t nu äskade anslaget.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot vad departementschefen föreslagit beträffande beräkningen av anslaget, får hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 överdirektör		C 10
2 avdelningschefer		C 5
1 förste avdelningsingenjör		C 3
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
2 avdelningsingenjörer		Eo 24
2 avdelningsingenjörer		Eo 22;

b) godkänna följande avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	53,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	125,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	21,500
		Summa förslagsanslag kronor 200,000;

c) till *Flygtekniska försöksanstalten*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

29:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30, sid. 41—45) att till Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 240,200 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å löpande budgetårs riksstat upptaget ett förslagsanslag å 148,000 kronor.

I sina skrivelser den 11 september och den 4 oktober 1940 har *styrelsen för flygtekniska försöksanstalten*, som förutsatt att verksamheten skulle bedrivas i full utsträckning, beräknat medelsbehovet för bestridande av anstaltens omkostnader under nästkommande budgetår till 251,000 kronor.

Departementschefen har för egen del uttalat, att flygtekniska försöksanstaltens uppgift i nuvarande läge vore särskilt betydelsefull, och att någon begränsning av medelsanvisningen på bekostnad av effektiviteten ej borde ifrågakomma. Vissa poster kunde dock, i förhållande till styrelsens förslag, nedsättas med ett sammanlagt belopp av 10,800 kronor. Anslaget borde sålunda enligt av departementschefen angiven fördelning uppföras med ett belopp av 240,200 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört, får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten*: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 240,200 kronor.

30:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Utrustning m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning till ifrågavarande ändamål (punkt 31) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

31:o) **Statens hantverksinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32, sid. 46—50) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42,

dels ock till Statens hantverksinstitut: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 142,000 kronor.

Till bestridande av statens hantverksinstituts avlöningskostnader under innevarande budgetår är anvisat ett förslagsanslag å 110,100 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän uppföres med 23,500 kronor och anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 60,000 kronor, vilket innebär, att antalet befattningshavare av olika kategorier kommer att stå i överensstämmelse med av statsmakterna tidigare fattat beslut. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas av departementschefen till 54,000 kronor. För rörligt tillägg anser departementschefen ett belopp av 4,500 kronor vara erforderligt. Avlöningsanslaget skulle sålunda upptagas med ett belopp av 142,000 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag till beräkning av förevarande avlöningsanslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	23,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	60,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	54,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4,500

Summa förslagsanslag kronor 142,000;

b) till *Statens hantverksinstitut: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 142,000 kronor.

32:o) **Statens hantverksinstitut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, sid. 51—55) och under erinran om att utgifterna under anslaget beräknats till 60,000 kronor och särskilda uppbördsmedel

till 32,000 kronor, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hantverksinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 28,000 kronor.

33:o) **Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m. Undersöknings- och förberedande gruvarbeten.** Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 34 och 35, sid. 55—61), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära beträffande förstnämnda anslag oförändrat belopp och beträffande sistnämnda anslag en ökning med 800 kronor, får hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) till *Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m.* ett reservationsanslag av 100,000 kronor;

b) till *Undersöknings- och förberedande gruvarbeten* ett reservationsanslag av 534,800 kronor.

34:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, sid. 61 och 62), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

35:o) **Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37, sid. 62—64) att dels medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att under budgetåret 1941/42 utdela lärlingsunderstöd, utlärlingspenningar och statspremier med tillämpning av de för budgetåret 1940/41 i detta avseende fastställda grunder och med iakttagande att nya statsunderstöd må, vart och ett å 400 kronor, beviljas för utbildning av högst 75 lärlingar, dels ock till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 37,000 kronor.

För befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare hava alltsedan år 1917 av riksdagen anvisats anslag. Dessa anslag hava avsett *dels* — och huvudsakligen — statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av lärlingar samt därmed förbundna utlärlingspenningar och statspremier, *dels ock* statsunderstöd till hantverksföreningar, anslutna till Sveriges hantverksorganisation, för utdelande av penningpremier till därav förtjänta lärlingar. För budgetåret 1940/41 har för ändamålet anvisats ett förslagsanslag av 38,000 kronor.

I skrivelse den 29 augusti 1940 har *kommerskollegium* hemställt om anvisande för befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare under budgetåret 1941/42 av ett anslag till enahanda belopp som det för löpande budgetåret beviljade. Kollegium har i sin skrivelse framhållit, att understödsgrunderna för lärlingsutbildningen hos hantverksmästarna för budgetåret 1941/42 borde bibehållas oförändrade. Årsantalet lärlingsunderstöd borde emellertid sänkas från 100 till 75. Till understöd åt hantverksföreningar för utdelande av lärlingspremier har kommerskollegium föreslagit ett belopp av 1,000 kronor.

Departementschefen har funnit medel icke längre böra anvisas till understöd åt hantverksföreningar för utdelning av lärlingspremier. Med hänsyn till det stora antalet hantverksföreningar och de förhållandevis ringa belopp, som under senare budgetår kunnat utgå för ändamålet, syntes nämligen sistnämnda understöd sakna praktisk betydelse. Kommerskollegii förslag om nedsättning nästa budgetår av antalet statsunderstöd för nya lärlingar till högst 75, varigenom de framtida kostnaderna för den ifrågavarande verksamheten skulle nedbringas, har departementschefen funnit sig böra tillstyrka. Med beaktande av att antalet nya lärlingsunderstöd jämväl för innevarande budgetår av kollegium beräknades till allenast 75 och för budgetåret 1939/40 uppgick till allenast 87, har departementschefen funnit det sammanlagda medelsbehovet under ifrågavarande anslag för nästa budgetår kunna uppskattas till 37,000 kronor.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att under budgetåret 1941/42 utdela lärlingsunderstöd, utlärlingspenningar och statspremier med tillämpning av de för budgetåret 1940/41 i detta avseende fastställda grunder och med iakttagande att nya statsunderstöd må, vart och ett å 400 kronor, beviljas för utbildning av högst 75 lärlingar;

b) till *Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 37,000 kronor.

36:o) **Befrämjande av hemslöjden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, sid. 64—66) att till befrämjande av hemslöjden för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Under nu ifrågavarande anslagsrubrik är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget ett anslag av 40,000 kronor. Under rubriken Befrämjande av hemslöjden inom Bohus län har härutöver för samma budgetår anvisats ett anslag å 16,000 kronor.

I enlighet med ett av kommerskollegium framlagt förslag föreslår departementschefen, att dessa anslag från och med nästa budgetår sammanföras under först nämnda anslagsrubrik. I samband härmed finner departementschefen under nuvarande förhållanden medelstilldelningen till hemslöjden böra för nästa budgetår begränsas till 50,000 kronor.

Mot den av departementschefen verkställda beräkningen av anslaget eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört har utskottet ej funnit något att erinra.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Befrämjande av hemslöjden* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

37:o) **Bidrag till svenska slöjdföreningen.** Uti två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *P. Gustafsson m. fl.* (nr 145) och den andra inom andra kammaren av herr *E. Ericsson* i Åtvidaberg *m. fl.* (nr 177) har hemställts, att riksdagen måtte bevilja ett anslag å 8,000 kronor åt svenska slöjdföreningen.

Motionärerna hava till stöd för sin framställning anfört följande:

Svenska slöjdföreningen bildades år 1845 i avsikt att skapa en förening omfattande svenska medborgare av alla klasser med huvudsaklig uppgift att »utveckla den inhemska arbetarens arbetsfärdighet och konstskicklighet till jemnhöjd med utlandens industri», och i dess första stadgar presenterades huvudsyftet på följande sätt: »Föreningens ändamål är att söka befrämja den svenska konstflitens och näringarnes, hvaribland de s. k. husslöjdernas, förkofran.» Med detta program för ögonen har svenska slöjdföreningen i nu snart etthundra år sökt fullfölja sina syften, vilka naturligt nog under årens lopp anpassats efter tidens krav. Redan år 1873 erhöll föreningen sitt första statsanslag å 1,500 kronor, och har alltsedan dess statsanslag med varierande belopp utgått. Under åren 1921—31 åtnjöt sålunda föreningen statsanslag varierande mellan 24,000 och 14,000 kronor, men nedsattes detta anslag år 1931 på grund av den då rådande ekonomiska krisen till 10,000 kronor, varmed det sedan dess utgått till och med innevarande budgetår. I årets statsverksproposition för 10:e huvudtiteln har emellertid statsrådet och chefen för kungl. handelsdepartementet inte ansett sig i nuvarande läge kunna tillstyrka något som helst anslag av statsmedel. Efter att i en oavbru-

ten följd av 68 år ha erhållit ekonomiskt stöd av staten föreslås nu alltså ett indragande av varje bidrag, trots att föreningen på grund av anpassning till aktuella krav är efter år kunnat intensifiera sin verksamhet.

Utom statsanslaget ha föreningens huvudsakliga inkomster utgjorts av medlemsavgifter, hyresintäkter av föreningens fastighet, avkastning av fonder samt under ett par perioder anslag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Inkomsterna av medlemsavgifter, som före år 1935 uppgått till c:a 30,000 kronor per år, ha sedan dess i det närmaste fördubblats, vilket för föreningen möjliggjort att trots ökade tryckningskostnader m. m. utgiva sin välredigerade och i aktuella frågor rörande konstindustri, hemslöjd och bostadsproblem orienterande tidskrift *Form*. Avkastningen av fonderna har i huvudsak varit bunden av donationsbestämmelser, och årligen har ett belopp av c:a 9,000 kronor utgått såsom resestipendier och premier åt unga konsthantverkare. Inkomsterna av fastigheten ha på grund av ökade reparations-, uppvärmnings- och underhållskostnader minskats samt för år 1940 uppgått till i runt tal 13,000 kronor.

Svenska slöjdföreningens budget för år 1940 upptog en samlad inkomstsumma av 89,000 kronor, varför förlusten av statsanslaget å 10,000 kronor utgör ett högst väsentligt avbräck och på ett för föreningen oroväckande sätt minskar dess redan förut alltför små inkomster. Under nuvarande kristid ställer det sig också allt svårare att uppehålla föreningens medlemsstock. Den föreslagna indragningen av statsanslaget betyder därför ett hårt slag för föreningen och försvårar i hög grad fullföljandet av dess stora arbetsprogram.

Svenska slöjdföreningen har under en lång följd av år utgjort en centralorganisation för konstindustri, konsthantverk och hemslöjd och inom sig förenat såväl producenter som konstnärliga krafter inom dessa fack. Det är till största delen tack vare föreningens arbete som den svenska konstindustrien blivit en av de ledande i hela världen, vilket vid upprepade tillfällen dokumenterats på i allmänhet med statsanslag ordnade konstindustriutställningar i utlandet. Även på de världsutställningar, i vilka Sverige officiellt deltagit, har konstindustrien utgjort en väsentlig och överallt livligt uppskattad del, som verksamt bidragit till höjandet av Sveriges anseende såsom en ledande kulturnation. Så var fallet alldeles särskilt under Sveriges deltagande i New York-utställningen 1939, där konstindustriens och hemslöjdens deltagande organiserades genom föreningens verkställande direktör. De stora insatser som föreningen genom medlemmar av sin styrelse eller genom sina tjänstemän städe utfört i samband med Sveriges utställningar utomlands förtjäna att i detta sammanhang särskilt framhållas, och den nytta som staten städe haft i detta avseende samt vid utredningar av olika slag kan, bara det, väl motivera ett statsanslag.

Förädlingen av den för folkets flertal avsedda bruksvaran i glas, keramik, textil, möbler och metaller har städe varit föremål för föreningens omsorger, och genom ständig propaganda genom utställningar, pressen och framför allt genom tidskriften *Form* har allmänheten fått vetskap om de möjligheter som finnas att utrusta sina hem både med rationellare och vackrare bohag. En av föreningens huvuduppgifter har just varit den mot den stora allmänheten riktade propagandan för en förbättrad bostadsstandard. Inte minst genom de vandringsutställningar, visande ett urval av det bästa som svensk bohagsproduktion kan prestera, vilka besökt ett flertal större och mindre landsortsstäder och industrisambällen, har allmänheten intresserats för en rationellare lösning av sina bostads- och bohagsproblem. Genom bostadsutställningar såväl i Stockholm som i landsorten har även en verkningsfull propaganda för det moderna hemmet och dess inredning ägt rum.

Genom tävlingar och utgivande av mönsterblad har föreningen skaffat nya

modeller och mönster för såväl konstindustrien som småhantverkare, och för att giva de i beredskapstjänst inkallade möjlighet till lämplig fritidssysselsättning vid sidan av studier m. m. har under året utgivits en broschyr, kallad »Slöjd för fritid och förläggning». Inom slöjdföreningen pågår nu i samarbete med svenska arkitekters riksförbund en stort anlagd bostadsutredning, berörande småbostadens planering, inrednings- och möbleringsproblem. Helt visst kommer denna utredning att bliva av stor betydelse såväl för den kommande bostadsproduktionen som för inom landet bedriven tillverkning av möbler och andra bohagsföremål.

Det måste anses vara ett stort nationellt intresse att alla de resultat, som ernåtts tack vare de senaste årtiondenas målmedvetna av staten stödda arbete på den allmänna smakens, konstindustriens och konsthantverkets höjande i estetiskt och tekniskt hänseende, icke raseras. Under krigstider är det även viktigare än någonsin att inrikta såväl produktion som konsumtion på fullgoda bruksvaror avsedda för svenska hem med begränsade ekonomiska resurser och att största hänsyn härvid tages både till landets råvarutillgångar och till önskvärdheten av ett förbilligande av framställningskostnaderna. För slöjdföreningen, som länge arbetat med dessa synpunkter klart i sikte, erbjuda självfallet de tider vi nu genomleva stora möjligheter till nya insatser.

För svenska slöjdföreningen måste det vara ett hårt slag att genom förlusten av statsanslaget även förlora den auktorisering av staten som ett statsanslag innebär. Tidigare har kungl. kommerskollegium särskilt framhållit »vikten för Sverige att för dess framåtsträvande konstslöjd äga en av staten auktoriserad kvalificerad centralorganisation med tillräckliga inkomster att fylla sina alltmer betydelsefulla uppgifter».

Med översändande av svenska slöjdföreningens senaste underdåniga ansökan av den 28 aug. 1940 om ett oförändrat statsanslag å 10,000 kronor framhöll kommerskollegium »med vitsordande av det samhällsgagnande arbete som svenska slöjdföreningen utför», att på grund av nu rådande ekonomiska förhållanden någon minskning av föreningens anslag bör komma ifråga, och hemställde därför om beviljande av ett statsanslag å 8,000 kronor.

Med instämmande i de synpunkter, som framförts av kommerskollegium vid olika tillfällen såväl beträffande behovet av föreningens verksamhet som nödvändigheten av att staten genom något anslag möjliggör denna verksamhets upprätthållande, hava motionärerna framställt sitt förut återgivna yrkande.

Med hänsyn till betydelsen av svenska slöjdföreningens insatser på konstslöjdens olika områden och då det torde vara ur statens synpunkt ett intresse, att denna organisation beredes möjligheter att fylla sina uppgifter, synes det utskottet väl motiverat att föreningen, som i oavbruten följd sedan 68 år erhållit statsbidrag, jämväl under nästa budgetår kommer i åtnjutande av det ekonomiska och moraliska stöd, som ett statsanslag utgör. Anslaget, som nu utgör 10,000 kronor, har av kommerskollegium för nästa budgetår föreslagits böra utgå med 8,000 kronor. Utskottet finner emellertid med hänsyn till nu rådande förhållanden och då det synes som om vissa besparingar torde kunna vidtagas, att anslaget skäligen bör för nästa budgetår bestämmas till 5,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker alltså, att såsom bidrag till svenska slöjdföreningen för nästa budgetår anvisas ett anslag av 5,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 145 och II: 177, såsom *Bidrag till svenska slöjdföreningen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

38:o) **Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågasvarande ändamål (punkt 40) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

39:o) **Bidrag till standardiseringsverksamheten.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, sid. 68—71), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslagsbeloppet innebär en ökning med 4,500 kronor, betingad av det pågående standardiseringsarbetet på sjukhusområdet, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 65,000 kronor.

40:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, sid. 72), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

D. Sjöfart och handel.

41:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, sid. 72—75), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 8,200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lotsstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1	generallotsdirektör	B	3
2	byråchefer	A	30
1	överfyringenjör	A	30
2	fyringenjörer	A	26
1	sekreterare	A	26
1	byråingenjör	A	24
1	kamrerare	A	22
1	aktuarie	A	21
1	notarie	A	21
1	byggmästare	A	20
1	materialförvaltare	A	20
2	verkmästare	A	20
1	registrator	A	11
1	förste expeditionsvakt	A	7
2	kanslibiträden	A	7
2	expeditionsvakter	A	5
1	kontorsbiträde	A	4

Tjänstemän å övergångsstat.

1	kassör och bokhållare	A	21
1	verkmästare	A	21

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad
än den 20:e.

1	byråingenjör	Eo	24
---	--------------------	----	----

Anm. 1. En av de å ordinarie stat upptagna verkmästartjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde verkmästaren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kanslibiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kassören och bokhållaren kvarstår i tjänst;

b) godkänna följande avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	174,000
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	71,300
3.	Rörligt tillägg, förslagsvis	»	36,500

Summa förslagsanslag kronor 281,800;

c) till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 281,800 kronor.

42:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45, sid. 75—83) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för lots- och fyrstaten;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

dels ock till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 6,109,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 5,936,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att ur personalförteckningen avföres en å övergångsstat uppförd lotsbefattning i lönegraden A 8 och att i samband därmed tillsättes en lotsbefattning i lönegraden A 7. För beredande av viss höjning av dagavlöningarna till tillfälliga biträden föreslås en ökning med 25,000 kronor. Delposten till lotspersonalens andel i lotspenningar anses böra höjas med 100,000 kronor och delposten till rörligt tillägg från 336,000 kronor till 500,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för befattningshavare å lots- och fyrstaten. Då utskottet ej heller har något att erinra mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lots- och fyrstaten:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

3 lotskaptener	A 27
3 »	A 26
6 lotslöjtnanter	A 20
1 distriktsfyrmästare	A 12
6 expeditionsbiträden	A 8
6 kontorsbiträden	A 4

Befattning	Lotspersonal.	Lönegrad
15 överlotsar		A 12
22 lotsförmän		A 11
18 »		A 9
29 »		A 8
286 lotsar		A 8
77 »		A 7

Fyrpersonal.		
12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp		A 12
27 » » 1:a » fyr		A 12
1 » » gasstation		A 12
6 » » 2:a klass fyrskepp		A 10
28 » » 2:a » fyr		A 10
1 » » 3:e » fyrskepp		A 8
12 » » 3:e » fyr		A 8
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp		A 7
28 » » 1:a » fyr		A 7
1 » » gasstation		A 7
7 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp		A 6
29 » » 2:a » 3:e » fyr		A 6
102 fyrbiträden		A 5

Personal å tjänstefartyg.

1 befälhavare	A 20
7 maskinister	A 10

Tjänstemän å övergångsstat.

1 överlots	A 12
2 lotsförmän	A 11
2 »	A 9
4 lotsar	A 8

Anm. 1. 1 lotsförmanstjänst i lönegrad A 11 å ordinarie stat må icke tillsättas förrän överlotsen å övergångsstat avgår från sin befattning.

Anm. 2. 2 lotsförmanstjänster i lönegrad A 9 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 lotsförmän i lönegrad A 11 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 3. 2 lotsförmanstjänster i lönegrad A 8 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 2 lotsförmän i lönegrad A 9 å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 4. 4 lotstjänster i lönegrad A 7 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 4 lotsar i lönegrad A 8 å övergångsstat avgå från sina befattningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för lots- och fyrstatten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 2,531,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal....	» 1,032,000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal:	
a. Lotspersonalens andel i lotspenningar m. m., <i>förslagsvis</i> ..	kronor 1,750,000
b. Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsvis</i>	» 160,000
c. Ersättningar för mistsignalering, <i>förslagsvis</i>	» 20,000
d. Fyrskeppstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 100,000
e. Krigsriskersättning, <i>förslagsvis</i>	» 16,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 500,000
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 6,109,000;

c) till *Lotsverket*: *Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 6,109,000 kronor.

43:o) **Lotsverket: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, sid. 83—88), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 145,000 kronor, beroende dels av att utgifter för sjukvård överförts till förevarande anslag, dels av inträdda prisstegringar, dels ock av lotsningsfrekvensen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lotsverket: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,566,000 kronor.

44:o) **Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47, sid. 88—97) att till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 879,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål äro anvisade å riksstaten för budgetåret 1940/41 dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 1,258,000 kronor,

dels ock under statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 213,000 kronor.

Uti en i propositionen intagen sammanställning hava av lotsstyrelsen angivits de olika åtgärder, varom fråga är, ävensom den för varje särskild åtgärd beräknade kostnaden. Det sammanlagda medelsbehovet för säkerhetsanstalter för sjöfarten under nästa budgetår har departementschefen i enlighet med lotsstyrelsens förslag beräknat till 995,000 kronor, varav 879,000 kronor ansetts böra anvisas å driftbudgeten och 116,000 kronor å kapitalbudgeten.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag, såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för här ifrågakvarande ändamål, har icke funnit anledning till erinran mot det nu äskade anslaget.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 879,000 kronor.

45:o) **Sjöhistoriska museet: Avlöningar.** Utskottet, som icke haft något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, sid. 97—100) eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, får under erinran, att förevrande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 54,800 kronor, hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sjöhistoriska museet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t	kronor 10,600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 38,200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4,200

Summa förslagsanslag kronor 53,000;

b) till *Sjöhistoriska museet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 53,000 kronor.

46:o) **Sjöhistoriska museet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, sid. 100 och 101) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu begärts, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 12,000 kronor.

47:o) **Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, sid. 101 och 102), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en sänkning med 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöhistoriska museet: Underhåll av samlingarna* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

48:o) **Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, sid. 102), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

49:o) **Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, sid. 102 och 103) och under erinran om att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

50:o) **Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, sid. 103 och 104), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade grunder och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 356,000 kronor.

51:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, sid. 104) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkarundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

52:o) **Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, sid. 104—106), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 50,000 kronor, beroende på nedgången i resor av här ifrågakvarande slag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

53:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, sid. 107 och 108), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 1,600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för handelsflottans pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 13,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t.....	» 2,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 3,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2,500
	<hr/>
	Summa kronor 21,800

Särskilda uppbördsmedel:

Räntor å förvaltningskostnadsfonden samt bötesandelar	kronor 9,000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 12,800;

b) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 12,800 kronor.

54:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 60, sid. 108 och 109) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

55:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61, sid. 109—113) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skeppsprovninganstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

dels ock till Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, att från och med budgetåret 1941/42, liksom beträffande andra likartade institutioner, medelsanvisningen till statens skeppsprovninganstalt bör ske över två anslag, ett för avlöningar och ett för omkostnader. I samband härmed böra anstaltens inkomster av verksamheten redovisas under särskild inkomstitel å riksstaten samt de inkomster utöver provningsavgifter, vilka tillföras anstalten i form av donationsmedel m. m., ingå som uppbörd å omkostnadsanslaget.

Vidare föreslås anställande av dels ytterligare en ritare, dels ock en ritare, tillika mättekniker.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker den av departementschefen föreslagna anordningen beträffande uppläggningsen av skeppsprovninganstaltens ekonomi och har intet att erinra mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens skeppsprovninganstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t . . . . . kronor 60,000;

b) till *Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

56:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader.** Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört får utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 62, sid. 113 och 114), hemställa,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovninganstalt: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 6,500 kronor.

57:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 63, sid. 114—116) att såsom bidrag till handelshögskolan i Stockholm för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 45,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår upptaget med 45,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att högskoleföreningen hemställt om att bliva befriad från skyldighet att hålla friplatser, vilken hemställan departementschefen ansett sig icke kunna biträda. Emellertid har departementschefen tillstyrkt viss ändring i det i detta hänseende föreskrivna villkoret och därvid anfört följande. När anslaget första gången bestämdes till dess nuvarande storlek, 45,000 kronor, räknades med en elevavgift av 600 kronor för läsår. Då med anslagets tillgodonjutande följde skyldighet att hålla minst 30 friplatser, skulle alltså 18,000 kronor av anslaget åtgå för detta ändamål. Sedan nu elevavgiften sänkts till 525 kronor, skulle motsvarande belopp bliva 15,750 kronor. Departementschefen anser skäligt, att för statsbidragets åtnjutande nästa budgetår stadgas skyldighet att använda ett belopp, motsvarande en tredjedel av anslaget, eller alltså 15,000 kronor, för beredande av friplatser eller nedsättning i undervisningsavgifter.

Utskottet tillstyrker departementschefens förslag om viss ändring i det med statsbidragets åtnjutande tidigare förenade villkoret om hållandet av visst antal friplatser. Då det äskade anslagsbeloppet icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må såsom *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 45,000 kronor.

58:o) **Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, sid. 116), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till handelshögskolan i Göteborg* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 30,000 kronor.

59:o) **Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, sid. 117 och 118), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrade villkor och anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till upprätthållande av svensk-internationella pressbyråns verksamhet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

60:o) **Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68, sid. 118—121) att såsom bidrag till svenska handelskamrar i utlandet för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 96,000 kronor.

Det för budgetåret 1940/41 anvisade anslaget har fördelats å de olika handelskamrarna sålunda, att de erhållit, handelskammaren i London 32,500 kronor, handelskammaren i New York 34,000 kronor, handelskammaren i Paris 12,500 kronor, handelskammaren i Sydney 17,500 kronor och handelskammaren i Riga 5,000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att såsom bidrag till svenska handelskamrar i utlandet måtte för nästkommande budgetår anvisas ett anslag av 96,000 kronor, att fördelas med 34,000 kronor å handelskammaren i New York, med 32,000 kronor å handelskammaren i London, med 12,500 kronor å handelskammaren i Paris och med 17,500 kronor å handelskammaren i Sydney.

För understödens åtnjutande föreslås motsvarande villkor som i ifrågasvarande hänseende varit gällande för år 1940.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot det under förevarande punkt äskade anslagsbeloppet, hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 96,000 kronor.

61:o) **Förvaltningskostnader för statens lånefond för den mindre skeppsfarten och statens sekundärlånefond för rederinäringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, sid. 121), vilket innebär, att anslaget, som för innevarande budgetår är uppfört med 4,000 kronor, ändras till förslagsanslag, som emellertid ej får överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förvaltningskostnader för statens lånefond för den mindre skeppsfarten och statens sekundärlånefond för rederinäringen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

E. Patent- och registreringsväsendet m. m.

62:o) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 122—126), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 18,000 kronor, beroende på åtskilliga i besparingssyfte vidtagna begränsningar i personalbeståndet, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för patent- och registreringsverket:

Befattning	Lönegrad
Personalförteckning.	
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
3 byråchefer och ledamöter av besvärsavdelningen	A 30
5 byråchefer	A 30
17 byrådirektörer	A 28
13 förste byråingenjörer	A 26
12 förste byråingenjörer	A 24
1 bibliotekarie	A 24
1 sekreterare	A 24
1 kassör och räkenskapsförare	A 21
3 notarier	A 21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen	A 14
1 registrator	A 14
1 eldare och maskinist	A 7
1 förste expeditionsvakt	A 7
9 kanslibiträden	A 7
6 expeditionsvakter	A 5
18 kontorsbiträden	A 4
Tjänstemän å övergångsstat.	
1 byråingenjör	A 21
1 skrivbiträde	A 2
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
1 byråchef och ledamot av besvärsavdelningen	Eo 30
18 tekniska ledamöter	Eo 22
1 notarie	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	744,000
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	410,000
3.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	173,000

Summa förslagsanslag kronor 1,327,000;

c) till *Patent- och registreringsverket*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,327,000 kronor.

63:o) **Patent- och registreringsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, sid. 126—130), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en besparing av 15,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 227,000 kronor.

64:o) **Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72, sid. 130—135) att till Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 40,400 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 33,000 kronor.

Ökningen föränledes av följande. För möjliggörande av biträde åt kanslichefen avses ett belopp av 7,500 kronor och för vikarier vid kanslipersonalens semester eller annan ledighet 400 kronor. För budskickningar beräknas 1,500 kronor. Ett belopp av 1,000 kronor föreslås för viss ytterligare inventarieanskaffning. Hittillsvarande anslagsposten till inventarier å 3,000 kronor har ansetts kunna utgå.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den verkställda anslagsberäkningen, hemställer,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd*: *Administrationskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 40,400 kronor.

65:o) **Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 135), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

66:o) **Bidrag till uppfinnarekontoret.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75, sid. 136 och 137) att såsom bidrag till uppfinnarekontoret för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning anvisade 1940 års lagtima riksdag såsom bidrag till uppfinnarekontoret för budgetåret 1940/41 två särskilda anslag, därav ett å 8,000 kronor och ett å 12,000 kronor, eller sammanlagt 20,000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att för nästkommande budgetår upptages ett anslag för ifrågavarande ändamål med 20,000 kronor. För bidragets åtnjutande hava enahanda villkor ansetts böra gälla, som föreskrivits beträffande bidraget för löpande budgetår.

Den förordade sammanslagningen av anslagen till bidrag till uppfinnarekontoret har icke föranlett anledning till erinran från utskottets sida liksom ej heller den äskade medelsanvisningen.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till uppfinnarekontoret* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

67:o) **Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 76, sid. 137) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 140,000 kronor.

68:o) **Avsättning till försäkringsinspektionens fond.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, sid. 137—139), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med

20,000 kronor och beträffande staten för försäkringsinspektionen en höjning med 8,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Stat.

Utgifter:

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ... kronor	70,600	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. .... »	6,600	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..... »	27,400	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> ... »	13,400	
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i> ..... »	600	
6. Kristillägg, <i>förslagsvis</i> ..... »	3,900	kronor 122,500

Omkostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i> kronor	500	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i> »	2,200	
3. Expenser, <i>förslagsvis</i> ..... »	13,300	
4. Hyror, <i>förslagsvis</i> ..... »	14,000	
5. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i> »	6,400	» 36,400
		Summa kronor 158,900

Särskilda uppbördsmedel:

Registreringsavgifter, <i>förslagsvis</i> kronor	900	
Försålda publikationer, <i>förslagsvis</i> ..... »	100	
Hyresmedel ..... »	600	» 1,600
		Nettoutgift kronor 157,300;

b) såsom *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 175,000 kronor.

F. Diverse.

69:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lotsstyrelsens delfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 78 och 79) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

70:o) **Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Bidrag till internationella byrån i Paris för utställningar. Bidrag till underhållande av en fyr å Kap Spartel. Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 80—83, sid. 140—142) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats för här ifrågavarande ändamål samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) såsom *Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett förslagsanslag av 18,000 kronor;

b) såsom *Bidrag till internationella byrån i Paris för utställningar* ett förslagsanslag av 1,000 kronor;

c) såsom *Bidrag till underhållande av en fyr å Kap Spartel* ett förslagsanslag av 3,000 kronor;

d) såsom *Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern* ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

71:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84, sid. 142 och 143) att till avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 1,000,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 2,000,000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår är inkomsten av vadhållning vid idrottstävlingar beräknad till 5,000,000 kronor. Enligt de av 1939 års lagtima riksdag godkända principerna för fördelning av dessa inkomster — innebärande att av den tillgängliga behållningen av Aktiebolaget Tips-tjänsts verksamhet skulle 50 procent tillföras fonden för idrottens främjande, 20 procent reserveras för främjande av friluftslivet samt återstoden eller 30 procent användas för allmänt budgetära ändamål —

skulle alltså till fonden för idrottens främjande föras 2,500,000 kronor. Liksom under innevarande budgetår bör emellertid enligt departementschefens mening under budgetåret 1941/42 en begränsning av medelsanvisningen för sistnämnda ändamål ske. Vid ingången av nu löpande budgetår utgjorde fondens disponibla behållning — inberäknat avsättningsanslaget för budgetåret — i runt tal 3,000,000 kronor. Bidragstilldelningarna ur fonden för budgetåret 1939/40 uppgingo till, likaledes i runt tal, sammanlagt 2,200,000 kronor. Vissa beskrifningar av motsvarande tilldelningar för innevarande och nästkommande budgetår synas departementschefen, om de än ur idrottens synpunkt måste mötas med beklagande, vara möjliga att genomföra. Avsättningsanslaget för nästa budgetår skulle härigenom kunna nedbringas till 1,000,000 kronor, till vilket belopp departementschefen ansett medelsanvisningen böra bestämmas.

Utskottet.

I likhet med departementschefen anser utskottet en begränsning av medelsanvisningen för idrottens främjande böra i förhandenvarande läge ske. Mot storleken av det äskade avsättningsanslaget har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 1,000,000 kronor.

72:o) **Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.** Uti en inom andra kammaren av fru *R. Gustafson* och herr *A. Andersson* i Tungelsta väckt motion (nr 174) har hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1941/42 besluta en avsättning till fonden för friluftslivets främjande av 500,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Av statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln, punkt 85, framgår, bland annat, följande.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 500,000 kronor.

Enligt 1939 års lagtima riksdags beslut i ämnet skulle till fonden för friluftslivets främjande föras 20 procent av den behållna inkomsten av vadållning vid idrottstävlingar. Då berörda inkomst i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 10,000,000 kronor skulle alltså, med tillämpning av denna princip, till sagda fond under innevarande budgetår inflyta 2,000,000 kronor. Till följd av det statsfinansiella läget ansåg emellertid 1940 års lagtima riksdag — på samma sätt som beträffande avsättningen till fonden för idrottens främjande — att en begränsning av medelstilldelningen för ifrågavarande ändamål borde äga rum. På grund härav och då i fonden för fri-

luftslivets främjande den 1 januari 1940 fanns tillgängligt ett belopp av i runt tal 1,900,000 kronor, anvisade riksdagen till avsättning till fonden för innevarande budgetår ett anslag av allenast 500,000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1940 har *statens fritidsnämnd* hemställt, att till avsättning till fonden för friluftslivets främjande måtte för budgetåret 1941/42 anvisas ett anslag å 1,000,000 kronor.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

Med tillämpning av de vid 1939 års lagtima riksdag godkända principerna skulle fonden för friluftslivets främjande nästa budgetår tillföras 20 procent av 5,000,000 kronor eller således 1,000,000 kronor. De anspråk, som hittills ställts och som i fortsättningen kunna tänkas bli ställda på fonden, motivera i och för sig, att medelsanvisningen, på sätt statens fritidsnämnd föreslagit, bestämmes till sistnämnda belopp. I nuvarande statsfinansiella läge läser detta dock icke låta sig göra. Den vid ingången av löpande budgetår disponibla behållningen i fonden utgjorde, såsom förut nämnts, om avsättningsanslaget för samma budgetår medräknas, i runt tal 1,400,000 kronor. Under rådande förhållanden synes ett belopp av denna storlek få förslå för tillgodoseende av bidragsbehovet icke blott under innevarande utan jämväl under nästkommande budgetår. Något avsättningsanslag till fonden för budgetåret 1941/42 skulle med hänsyn härtill icke behöva anvisas.

Utskottet vill framhålla vikten av att avsättningsanslaget till fonden för friluftslivets främjande så avväges, att den betydelsefulla verksamhet, som fonden enligt statsmakternas beslut skall tjäna, kan i största möjliga utsträckning fullföljas.

Utskottet.

Såsom departementschefen meddelat utgjorde den vid ingången av nu löpande budgetår disponibla behållningen i fonden, om avsättningsanslaget för samma budgetår medräknas, i runt tal 1,400,000 kronor.

Med iakttagande av den återhållsamhet, som betingas av rådande statsfinansiella läge, synes det utskottet som om ett belopp av angivna storleksordning bör kunna förslå för tillgodoseende av det mest trängande bidragsbehovet jämväl under nästa budgetår.

Utskottet anser sig alltså i likhet med departementschefen icke böra förorda någon avsättning för budgetåret 1941/42 till fonden för friluftslivets främjande. Den föreliggande motionen avstyrkes följaktligen av utskottet.

Utskottet hemställer,

att motionen II:174 icke må av riksdagen bifallas.

73:o) Avsättning till lotterimedelsfonden. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, sid. 145 och 146) att till avsättning till lotterimedelsfonden för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 3,500,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 4,000,000 kronor.

I förslaget till riksstat för budgetåret 1941/42 har inkomsten av lotterimedel beräknats till 15,000,000 kronor. Med tillämpning av de av 1938 års riksdag godkända grunder för medlens fördelning skulle lotterimedelsfonden härav tillföras 7,150,000 kronor. De skäl, som föranledde en begränsning av tilldelningen till lotterimedelsfonden vid 1940 års lagtima riksdag, göra sig, framhåller departementschefen, emellertid alltjämt och med än större styrka gällande. De ändamål, vilka tillgodoses av medel ur lotterimedelsfonden, äro dels sådana, som betinga en årligen återkommande bidragstilldelning, dels ock ändamål av mera tillfällig art. I förstnämnda hänseende kan medelsbehovet enligt departementschefens mening med tillämpning av nuvarande bidragsgrunder beräknas till i runt tal 3,000,000 kronor. Fondens disponibla behållning, avsättningsanslaget för innevarande budgetår inräknat, utgjorde vid ingången av samma budgetår i runt tal 4,500,000 kronor. För tillfälliga ändamål skulle alltså kunna användas omkring 1,500,000 kronor. I betraktande av bidragsbehovet kan detta belopp, fortsätter departementschefen, ingalunda anses högt. Såsom framgår vid jämförelse med tidigare år förutsätter detsamma tvärtom en stark beskärning av bidragstilldelningen. Ehuru ett avsättningsanslag till lotterimedelsfonden för nästa budgetår av minst samma storlek som det för löpande budgetår anvisade anslaget skulle med hänsyn till det sagda vara i och för sig motiverat, anser sig departementschefen emellertid i nuvarande läge icke vilja motsätta sig ytterligare en viss begränsning. Skola möjligheter finnas att på ett någorlunda tillfredsställande sätt handhava ifrågakvarande bidragsverksamhet, synes departementschefen den fortsatta avsättningen till fonden dock icke kunna beskärmas i någon högre grad. Departementschefen föreslår, att medelsanvisningen för nästa budgetår bestämmes till 3,500,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot departementschefens förslag, att avsättningen till lotterimedelsfonden för nästa budgetår begränsas till 3,500,000 kronor och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Avsättning till lotterimedelsfonden* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 3,500,000 kronor.

74:o) **Undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, sid. 146) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, som nu äskats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Undersökningar avseende utnyttjandet av vissa inhemska råvarutillgångar m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

75:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, sid. 146 och 147), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

76:o) **Traktatberedningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, sid. 147), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Traktatberedningen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

77:o) **Extra utgifter.** Utskottet, som ansett, att jämnande av huvudtitelns slutsumma bör ske med anlitanande av anslaget till extra utgifter, får i anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, sid. 147 och 148), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 10,000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor; dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

78:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Kristillägg.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar* (punkterna 91—93, sid. 148) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

- a) till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 10,000 kronor;
- b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 105,000 kronor;
- c) till *Kristillägg* ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

Stockholm den 28 februari 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö,
Oscar Olsson, Asplund, Per Gustafsson, Bernhard Nilsson, Bergman, Torsten Ström,
Heiding, Andrén, Sven Larsson och *Karl Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Skoglund* i Doverstorp, *Eriks-*
son i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Danielsson, Ward, Lindberg* i Umeå, *Isacsson,*
Holmdahl, Mårtensson, Lindholm och *Hansson* i Rubbestad.